

Calendarul Profesorului Experiențial

12 idei de proiecte
de serviciu în folosul
comunității prin care
puteți face învățare
la clasă

**Anul școlar
2018-2019**

De ce să facem un proiect de Service Learning?

Sens

Pentru a putea avea un rol activ pe tot parcursul derulării unui proiect de Service Learning, elevii au nevoie să înțeleagă necesitatea propriei contribuții, atât în comunitatea din care fac parte, cât și în procesul de învățare.

Facilitare

Farfuria zburătoare. Împarte grupul în echipe mai mici (aproximativ 4 elevi).

Trasează pe podea, cu ajutorul unei sfori, granițele mai multor țări. Fiecare echipă va locui într-una din ele („țara-mamă”). Pune o farfurie de plastic în interiorul zonelor delimitate – farfuria reprezintă rezerva/ajutorul care permite fiecărei țări să intervină, în caz de calamitate, pentru a sprijini o altă țară.

Echipele primesc bilete cu numele țărilor în ajutorul cărora trebuie să sară. Fiecare membru al echipei trebuie să participe la transportul „ajutorului”, însă elevii au voie să-și folosească doar degetele arătătoare și să țină farfuria de margini în timp ce o ridică de pe podea și o transportă.

Când echipele și-au încheiat misiunea, discutați cu elevii despre importanța implicării și încercați să identificați cauze în care implicarea lor ar aduce o schimbare semnificativă.

INSPIRAȚIA LUNII

Cartea de bucate. Cercetați ce plante și ierburi aromatice (comestibile) există la voi în comunitate, realizați o compilație și publicați o carte de bucate marcând localuri din orașul vostru în care turiștii pot să se bucure de ele. În acest fel elevii află mai multe despre plante, despre flora locală, istoria locurilor natale și un stil de viață sănătos.

Septembrie
2018

L	27	3	10	17	24
M	28	4	11	18	25
M	29	5	12	19	26
J	30	6	13	20	27
V	31	7	14	21	28
S	1	8	15	22	29
D	2	9	16	23	30

Etapele proiectului de Service Learning

Sens

Un aspect important în realizarea unui proiect de Service Learning este să ne asigurăm că elevii sunt implicați în toate etapele procesului. Atunci când elevii înțeleg procesul și simt că vocea lor contează, se vor simți responsabili și se vor implica.

Facilitare

De la personal la comunitate. Împarte elevii în patru grupe și stabilește câte un obiectiv pentru fiecare echipă - organizarea unei petreceri, pregătirea cinei, organizarea unei excursii, construirea unui dulap. Cere echipelor să listeze pașii practici care trebuie parcurși pentru atingerea obiectivului și dă-le 10 minute timp de lucru, apoi invită-le să-și prezinte rezultatele, insistând pe abilitățile câștigate în timpul procesului (managementul timpului, lucrul în echipă etc.). La final, ajută elevii să facă trecerea de la planificarea unui asemenea tip de proiect, cu care se pot întâlni în fiecare zi, la un proiect de serviciu în folosul comunității, prezentându-le ceilalți pași necesari: **(1)** Formarea și pregătirea grupului, **(2)** Analiza comunității și identificarea nevoilor, **(3)** Stabilirea nevoilor de învățare și a obiectivelor de învățare, **(4)** Planificarea și implementarea proiectului, **(5)** Evaluarea învățării și a rezultatelor proiectului și **(6)** Sărbătorirea.

Intrați pe www.arhitectiieducatiei.ro pentru materiale ajutătoare.

INSPIRAȚIA LUNII

Case pentru păsări. Din cele aproximativ 100.000 păsări din Lume, avifauna din România include un total de 384 specii. Câte dintre ele se regăsesc în zona voastră? Studiați nevoile lor de cuibărit și construți și instalați stații de cuiburi în curtea școlii sau în cartier. Pregătiți și prezentați un afișaj informativ pentru comunitate despre speciile de păsări din zonă.

Octombrie 2018

L	24	1	8	15	22	29
M	25	2	9	16	23	30
M	26	3	10	17	24	31
J	27	4	11	18	25	1
V	28	5	12	19	26	2
S	29	6	13	20	27	3
D	30	7	14	21	28	4

Sens

În pregătirea grupului, o etapă importantă este setarea așteptărilor legate de comportamentul pe parcursul proiectului. Este esențial ca așteptările să nu fie percepute ca „reguli” impuse „de sus în jos”. În schimb, deschide un proces participativ în care setează ei însăși regulile grupului.

Facilitare

Ubuntu. Citiți cu voce tare povestirea de mai jos. La final, faceți un brainstorming pentru a stabili un set de norme și valori care să ghideze grupul pe parcursul proiectului și afișați-le, în clasă, într-un loc vizibil.

„Un antropolog care studia obiceiurile și tradițiile unui trib african s-a hotărât să facă un experiment. A cumpărat dulciuri din orașul cel mai apropiat și le-a pus lângă trunchiul unui copac. Apoi, i-a chemat pe copiii din sat și le-a dat următoarea provocare: primul care ajunge la copac primește toate dulciurile din coș. Când antropologul a dat startul, copiii s-au prins de mâini și au alergat împreună înspre copac. Toți au ajuns în același timp, au împărțit dulciurile și au început să mănânce bucuroși. Antropologul a mers la ei și i-a întrebat de ce au alergat toți împreună, când oricare dintre ei ar fi putut să primească dulcurile doar pentru el. Atunci, copiii au răspuns: „Ubuntu. Cum ar fi putut oricare dintre noi să fie fericit, dacă toți ceilalți ar fi fost triști?”

INSPIRAȚIA LUNII

Plantează un copac. Pe glob, pădurea ocupă circa 30% din suprafața uscatului. În România pădurea se întinde pe 27% din suprafața totală a țării, dar dispare într-un ritm alarmant – în 2015 au fost tăiați aproape 100 de copaci pe zi. Cercetați impactul dispariției arborilor asupra mediului și a oamenilor.

Planificați și implementați un eveniment de plantare de copaci pe proprietatea școlii, într-un parc sau o pădure din zonă.

Noiembrie

2018

L	29	5	12	19	26
M	30	6	13	20	27
M	31	7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	1
D	4	11	18	25	2

Sens

Analiza comunității este activitatea pe care o face grupul pentru a aduna informații cu privire la nevoile și problemele celor din jur, dar și pentru identifica resursele care pot fi folosite la rezolvarea lor.

Facilitare

„**Top 10!**”: Ce nevoi are comunitatea? Elevii pot să afle răspunsul la această întrebare prin mai multe metode. Împarte clasa în trei echipe și repartizează fiecăreia una dintre următoarele metode de investigare a comunității:

- (1) Analiza media – ce ziare (online sau în print), posturi de radio sau canale TV ar putea să publice informații folositoare? Listați mai multe surse din care puteți să vă documentați.
- (2) Realizarea de interviuri – gândiți-vă la o persoană care cunoaște foarte bine comunitatea (cineva din școală, un ONG sau reprezentant al unei autorități locale). Notați 4 întrebări pe care le-ați adresa acestei persoane.
- (3) Aplicarea de chestionare – vă poate ajuta să înțelegeți ce cred mai mulți oameni – elevi, membri familiei, vecini - despre o anumită problemă. Stabiliți dinainte întrebările la care doriți să obțineți răspuns și numărul minim de răspunsuri pe care ați vrea să-I primiți.

După centralizarea informațiilor adunate, listați împreună cu clasa nevoile identificate și alegeți una din ele pentru a găsi soluții de rezolvare.

INSPIRAȚIA LUNII

Campanie împotriva plasticului. În lume sunt folosite anual peste 500 de miliarde de pungi de plastic - un milion în fiecare minut. Plasticul are nevoie între 500 și 1.000 de ani pentru a se degrada. Ați observat pungi și lucruri de plastic aruncate la tomberoanele din orașul vostru? Realizați o cercetare pentru a afla care sunt efectele folosirii pungilor de plastic asupra mediului. Creați o campanie de educare și de încurajare a membrilor comunității pentru folosirea plaselor alimentare reutilizabile sau biodegradabile.

Decembrie
2018

L	26	3	10	17	24	31
M	27	4	11	18	25	1
M	28	5	12	19	26	2
J	29	6	13	20	27	3
V	30	7	14	21	28	4
S	1	8	15	22	29	5
D	2	9	16	23	30	6

Nevoi de învățare și obiective educaționale

Sens

Obiectivele de învățare ale elevilor vizează cunoștințele, abilitățile și valorile care pot fi exersate de ei pe parcursul implementării proiectului de Service Learning. Fără aceste obiective, proiectul va fi doar o acțiune simplă de voluntariat.

Facilitare

Mănuțele. Pornind de la ideea de proiect pe care ați ales să o dezvoltați, rugați elevii să deseneze pe foi colorate:

- (1) **palma stângă**, unde să scrie, pe fiecare deget: două lucruri pe care le știu (cunoștințe), două lucruri pe care le pot face foarte bine și o atitudine cu care se mândresc;
- (2) **palma dreaptă**, unde să scrie, pe fiecare: două lucruri pe care nu le știu (cunoștințe despre ceva), două lucruri pe care nu le pot face foarte bine și o atitudine cu care nu se mândresc.

Centralizează informațiile. Pe baza lor se pot elabora obiective de învățare.

INSPIRAȚIA LUNII

Talcioc. Planificați și organizați la voi în școală un târg cu obiectele la mâna a doua.

Faceți reclamă evenimentului în școală și în orice alt loc frecventat de potențiali participanți - parcuri, piețe, stații de autobuz etc.; nu neglijați nici internetul - puteți face un event pe facebook, la care să vă invitați prietenii din rețea. Folosiți în campania de promovare informații despre beneficiile reutilizării și reciclării; în acest fel veți afla și voi lucruri noi și veți contribui la educarea membrilor comunității.

Ianuarie
2019

L	31	7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
J	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	1
S	5	12	19	26	2
D	6	13	20	27	3

Sens

În această etapă este important să ajutăm elevii să răspundă la câteva întrebări cheie: care este ideea proiectului, în folosul cui facem proiectul, cu ce rezultate se finalizează, ce acțiuni sunt de făcut, cu ce resurse, când?

Facilitare

Obiectul zburător. Distribuie elevilor câte o foaie de hârtie și cere-le fiecăruia să facă, în maxim 1 minut, un obiect care să zboare.

Dacă elevii cer mai multe clarificări, repetă aceleași instrucțiuni.

După expirarea timpului, desenează rapid pe tablă o țintă ca la darts. Acum, cere-le ca, pe rând, să arunce obiectul la țintă de la o distanță de minim 5 m.

Majoritatea vor fi făcut un avion de hârtie și realizează că, pentru sarcina primită, ar fi fost mai eficient un bulgăre de hârtie.

Discută cu ei importanța unei bune planificări și a înțelegerii scopului și obiectivelor proiectului înainte de a se cheltui inutil resurse financiare sau de timp în acțiuni care nu au fost bine gândite.

INSPIRAȚIA LUNII

Auditul deșeurilor. Investigați unde ajunge gunoiul și ce impact are asupra mediului înconjurător. Analizați ce gunoaie se strâng în școala voastră și ce anume se poate recicla sau reutiliza. Împărtășiți aceste informații cu administrația școlii pentru a încuraja reciclarea.

Februarie
2019

L	28	4	11	18	25
M	29	5	12	19	26
M	30	6	13	20	27
J	31	7	14	21	28
V	1	8	15	22	1
S	2	9	16	23	2
D	3	10	17	24	3

Sens

În perioada de implementare a proiectului, toată clasa va fi extrem de ocupată cu diferite acțiuni care să contribuie la atingerea scopului propus. Cu toate acestea, uneori este ușor să deviem de la plan și să pierdem din vedere detalii sau chiar să uităm de ce anume suntem responsabili. Este nevoie de un instrument care să țină lucrurile sub control.

Facilitare

Negru pe alb. Planificarea unui proiect și urmărirea etapelor sale se face mai ușor dacă utilizăm anumite instrumente, cum este diagrama Gantt.

Aceasta se construiește ușor, oferă claritate, cuprinde într-o singură pagină ordinea în executare a sarcinilor, fiecare poate să vadă ce este de făcut, de cine, până când și cu ce resurse.
Exemplu:

<u>Ce va fi realizat?</u>	<u>Cine și cum?</u>	<u>Când?</u>	<u>Unde?</u>	<u>Ce rezultate?</u>	<u>Bugetul prevăzut?</u>
Vopsirea gardului	Alina, Răzvan, Ioana	20-27 martie	Curtea școlii	20 de metri de gard vopsit	Vopsea – 50 RON Pensule – 10 RON Diluant – 5 RON

INSPIRAȚIA LUNII

Energie alternativă. Utilizează informațiile de pe internet și de la bibliotecă pentru a investiga resurse alternative de energie folosite în trecut, prezent și în viitor. Împărtășește ce ai descoperit cu membrii comunității și evaluează potențialul introducerii sau promovării unor resurse de energie alternativă în comunitatea ta.

Martie
2019

L	25	4	11	18	25
M	26	5	12	19	26
M	27	6	13	20	27
J	28	7	14	21	28
V	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
D	3	10	17	24	31

Monitorizarea progresului proiectului

Sens

Pe măsură ce proiectul înaintează și încep să apară rezultate, elevii vor fi tot mai implicați, dar și mai expuși eșecului. În această etapă, este important ca profesorul să lase vocea elevilor să fie auzită, să dea spațiu grupului pentru descoperire, exploare, testare, dar să fie suficient de aproape pentru a da siguranță.

Facilitare

Jurnal de experiențe. Roagă elevii să păstreze un jurnal pe parcursul proiectului și încurajează-i pe fiecare să-și noteze reflecțiile după fiecare activitate/moment important. Ia câteva întrebări care îi pot ajuta să își ia notițe:

- (1) Ce s-a întâmplat astăzi?
- (2) Cum m-am simțit?
- (3) Ce am învățat astăzi?
- (4) Ce obiectiv de învățare mi-am atins azi?
- (5) Ce idei am despre cum putem să facem proiectul mai bun?
- (6) Ce întrebări au apărut azi?

Le poți sugera elevilor să-și ilustreze experiențele cu desene, poze sau imagini filmate în timpul activităților.

INSPIRAȚIA LUNII

Cumpără local. Analizează ce impact are asupra mediului transportul de bunuri și materiale în diferite părți ale țării și în lumea întreagă. Vizitează afacerile locale pentru a afla mai multe despre bunurile și serviciile produse la nivel local, în regiunea ta. Proiectează și dezvoltă o campanie în online pentru a încuraja membrii comunității să cumpere la nivel local.

Aprilie
2019

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	1
J	4	11	18	25	2
V	5	12	19	26	3
S	6	13	20	27	4
D	7	14	21	28	5

Sens

La finalul proiectului este important să alocăm cel puțin o oră în care să provocăm elevii să reflecteze la cum a mers planificarea și implementarea proiectului și să evalueze contribuția și impactul la nivelul comunității, dar să treacă în revistă și rezultatele din perspectiva învățării (dacă obiectivele de învățare au fost atinse, de ce, cum).

Facilitare

Vrejul de fasole. La finalul proiectului, invită participanții să se așeze în cerc pentru reflecție și pune o pungă cu boabe de fasole la mijloc. Fiecare elev va trebui să se gândească ce lecții a învățat și pentru fiecare să ia câte o boabă de fasole. La final se face o tură de cerc și fiecare elev spune pentru ce a luat fiecare boabă. Întreabă-i de ce cred că ai ales boabele de fasole pentru a reprezenta lecțiile învățate. Este prilejul perfect să faci asocierea cu povestea „Jack și vrejul de fasole”, în care vrejul îi permite lui Jack să urce în castelul din nori.

Mai multe metode creative de procesare a proiectelor de **Service Learning** găsiți în secțiunea de resurse de pe arhitectiieducatiei.ro

INSPIRAȚIA LUNII

Ghid de drumeții pentru elevi. Realizează cercetări pe internet, la bibliotecă, prin interviuri cu experți pentru a culege informații despre posibile drumeții locale. Învăță de la experți ce să iei cu tine în bagaj într-o drumeție.

Creează o broșură cu informații pe scurt sau un website pentru a împărtăși comunității idei de ieșire în natură.

Mai
2019

L	29	6	13	20	27
M	30	7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
J	2	9	16	23	30
V	3	10	17	24	31
S	4	11	18	25	1
D	5	12	19	26	2

Sens

La sfârșitul unui proiect, elevii s-ar putea simți epuizați și lipsiți de motivație pentru a începe un nou proiect.

Sărbătorirea reușitei poate ajuta la eliminarea acestor efecte.

Facilitare

Împreună și voie bună. Există numeroase modalități prin care se poate desfășura această etapă a proiectului. Mai jos sunt câteva recomandări, îți sugerăm să le alegi pe cele mai potrivite împreună cu elevii, în funcție de nevoile și resursele pe care aveți la dispoziție:

- (1) ieșire la un suc, o prăjitură, o salată de fructe etc.
- (2) organizarea unei petreceri în care ne bucurăm de ceea ce am reușit și ce am învățat din ceea ce nu am reușit
- (3) o sesiune foto sau un film distractiv în grupul nostru
- (4) înmânarea, în cadru ceremonios, a unor elemente-simbol care să ateste rezultatele grupului și ale învățării (diploma, brățări, eșarfe, tricouri etc.)
- (5) excursie în natură
- (6) invitarea părinților la o activitate distractivă în care pot să afle despre proiectul clasei

INSPIRAȚIA LUNII

Clinica de biciclete. Utilizați internetul și alte surse pentru a aduna informații despre siguranța pe bicicletă, investigați ce beneficii aduce ciclismul sănătății și câtă energie economisiți folosind bicicleta ca mijloc de transport. Înființați și prezentați comunității o „clinică” a siguranței pe bicicletă (inspecția bicicletei, a echipamentului etc.).

Iunie
2019

L	27	3	10	17	24
M	28	4	11	18	25
M	29	5	12	19	26
J	30	6	13	20	27
V	31	7	14	21	28
S	1	8	15	22	29
D	2	9	16	23	30

Sens

Inițial, procesul de acomodare cu această metodă poate să pară dificil și să necesite mai mult timp de pregătire decât o oră normală. Cu toate acestea, în timp, va fi mai ușor să integrezi această metodă în practica de zi cu zi. Așadar și pentru tine este important să reflectezi după fiecare ciclu de proiect.

Facilitare

Două semințe. Citește această povestire:

Două semințe stăteau una lângă alta în pământul fertil de primăvară. Prima zise: "Vreau să cresc! Vreau să-mi înfig rădăcinile cât mai adânc în pământ și să-mi trimit spre lumină mugurii prin scoarța pământului. Vreau să-mi desfac bobocii, semn că primăvara a venit!". Și ea crescuse. Cea de-a doua spuse: "Mie mi-e frică. Dacă îmi trimit rădăcinile dedesubtul meu, nu știu ce voi întâlni în întuneric. Dacă îmi fac loc prin pământul tare și răzbesc la suprafață, pot să-mi rănesc mugurii delicați. Și dacă ar fi să-mi deschid bobocii, un copil poate să mă smulgă din pământ. Nu! E mai bine pentru mine să aștept până este mai sigur!" Și așteptă. O găină începu, într-o zi de primăvară, să răscalească pământul în căutare de ceva de mâncare. Găsi sămânța care aștepta și o înghiți imediat.

Reflectează asupra ceea ce ai citit și notează trei acțiuni pe care ai vrea să le faci diferit, astfel încât să ai un impact mai puternic asupra elevilor prin proiectul de Service Learning.

INSPIRAȚIA LUNII

Ghid de produse de sezon. Provoacă-i elevii să creeze un ghid al produselor de sezon care pot fi cumpărate de la localnicii ce vând în piață, cu scopul de a-l distribui membrilor comunității. În acest fel aflați mai multe despre botanică și agricultură și încurajați și economia locală.

Iulie
2019

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	1
V	5	12	19	26	2
S	6	13	20	27	3
D	7	14	21	28	4

Sens

Deși proiectele de Service Learning încep de regulă într-o singură sală de clasă, valoarea pe care o aduce această pedagogie poate să genereze inițiative la nivel de școală. Succesul unui singur profesor poate transforma o întregă școală și poate contribui la scăderea ratei de abandon școlar sau la crearea unor parteneriate relevante cu comunitatea.

Facilitare

Ședință cu profesorii. Pregătește împreună cu direcțiunea o întâlnire pentru colegii de cancelarie. Facilitează o discuție prin care să analizați cum poate fi îmbunătățit procesul educațional la nivel de școală folosind metoda proiectului de Service Learning. Împarte colectivul în 4 echipe și oferă-le o coală de flipchart pe care sunt scrise următoarele întrebări:

- (1) Există confuzii între proiecte de voluntariat și proiecte de Service Learning la nivel de școală?
Ce pași putem să facem pentru a integra mai bine componenta de învățare?
- (2) Ce tip de oportunități oferim elevilor pentru a face alegeri reale și pentru a se exprima liber?
Ce practici avem deja în acest sens și cum putem să creștem nivelul?
- (3) Cum pot părinții să devină ambasadori sau parteneri ai proiectelor de Service Learning derulate de școală?
- (4) Cum putem să dezvoltăm parteneriate valoroase, sustenabile și benefice cu comunitatea?
Ce organizații, instituții sau persoane pot să ne devină parteneri?

INSPIRAȚIA LUNII

Pune pe hartă un traseu. Aflați de ce și cum se construiesc traseele turistice. Ajutați la construirea, restaurarea, instalarea semnelor interpretative și/sau menținerea unui traseu din cartierul sau comunitatea voastră.

August
2019

L	29	5	12	19	26
M	30	6	13	20	27
M	31	7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
D	4	11	18	25	1

Proiectul de Service Learning (învățare prin serviciu în folosul comunității) este o metodă care facilitează învățarea implicându-i pe elevi în rezolvarea unei probleme din comunitate (școală, vecinătate, localitate etc.). Prin aplicarea la clasă a acestei metode, cadrele didactice sprijină elevii să dezvolte și să exerseze abilități practice, dar și găsească relevanța cunoștințelor acumulate la școală. Dacă alocați o oră pe lună pentru pregătirea, planificarea și implementarea unui astfel de proiect, veți vedea, până la finalul anului școlar, impactul real atât la nivel de comunitate, cât și de proces educațional.

Pe site-ul **www.noi-orienturi.ro** găsiți și alte resurse folosite în acest proces.

În această broșură găsiți câteva idei de activități care să vă sprijine să realizați, împreună cu elevii, proiecte concrete de service learning. În anul școlar 2018-2019 tema pe care o propunem este dezvoltarea durabilă, iar exemplele din broșură reflectă acest concept.

Material realizat de

Noi **orienturi**
pentru tineri și comunitate

Împreună cu pentru un viitor mai bun